

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

ELŐFIZETÉS:
 Helyben: 6 kor. — III. Negyedévre: 3 kor. — III.
VIDÉKEN:
 Félre: 9 kor. — III. Negyedévre: 4 kor. 50 fl.

Feloldás szerkesztés és Lapnyomtatás:

TARÁ GYULA

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYIVAL

Debrecen, Főter Lamprecht-palota, földszint
 az udvarban hátul.

Deputációk.

Debrecen, november 18.

Nem mind nap, a mi fölkel és az sem mind nap, a mi lenyugszik. Jó lenne ezt megmondolni azoknak, a kik lihegve lohognak deputációban minden új miniszter elé és hatalmas flegmával fordulnak el minden lemondó minisztertől. Nagyon értjük, hogy az emberek odasietnek, a hol sütkérezni lehet, de azt nem értjük, hogy még emlékeztést sem szentelnek azoknak, a kik még a hálájukra is rászoltak. Tolong a sok deputáció az új miniszterelnök előszobájában, de még fiók-deputáció sem jutott azoknak a minisztereknek, a kiknek hét-nyolc esztendeig minden névnapja, még ruhaváltása is deputációjárásra ösztökölte testületeinket. Hát nem a fölkelő és a lemenő nap komédiáját és tragédiáját akarjuk itt tárgyalni, hiszen megmondtuk, hogy nem tartjuk napnak mind azt, a mi fölkel, csak éppen a miniszteri üdvözlések logikáját kutatjuk.

Ime lemondott például Wlassics Gyula és Darányi Ignác. Tudvalevő dolog róluk, hogy a maguk szakmájában jóra való munkát végeztek és ime beköszönt Berzevics Albert, Tallián Béla és Hieronymi Károly, a kikről nem lehetetlen, hogy a dolgukat jól fogják végezni, de csakis nem lehetetlen. Már most azt hietné a naiv közvélemény, hogy a deputációk azokat keresik föl, a kiket meg kell jutalmazni érdemes működésükért, nem azokat, a kiknek még csak ezután kell bebizonyítani, hogy értenek a dolgukhoz. De a tanügyi urak Wlassicsnak még a római tárca-cikkeit sem olvassák el, nemhogy a küszöbét koptatnák, az agáriusok pedig hideg nagylelkűséggel veszik tudomásul Darányi Ignác bucsuzó leveleit.

Az új miniszterek előszobái tele vannak frakkos urakkal. Csodás deputációk lögdösődnek bennük. Még részvénytársaságok küldöttségei is ott lesik, hogy kisüt-e reájuk néhány napsugár?

És ezek a deputációk a polgári Magyarországnak képviselője. — Azé a társadalomé, a mely dolgozik, vállalkozik, küzd és törekszik. Nemcsak a maga céljaiért, hanem a magyar kultúránemet ideáljaiért is. — És ez a polgári Magyarország nem röstel megfélekedni a polgári érdemekről, csakhogy még mélyebben leborulhasson az új urak gráciája előtt. Mélyen, le egészen az urak talpáig. A lemondott miniszternek nem jut babér, hanem az újnak utját rózsákkal hintik tele. Nem politikusok, akik a bukott miniszterekkel esetleg egy bukott rendszert bucsuztatnak el, hanem a politikából kivetkőzött polgári testületek, egyesületek, társaságok, csoportok, a melyek tegnap még annak a talpa körül hizelegtek, a kinek ma még hideg udvariasságot sem szánnak.

Abba még valahogy beletörődhetünk, hogy polgári elismerés nem jut az érdemnek. Hiszen azt mondhatjuk, hogy az az érdem csak kötelesség teljesítés volt s hogy ennek nem jár elismerés.

A vén Péter.

Irta: Londesz Elek.

Sokszor gondolok az öreg Péterre, a ki hosszú ideig szolgált János bácsiéknál s nyolcvankét esztendőskorában halt meg. Jól emlékszem rá, hogy milyen szép temetése volt; kikísérte koporsóját az egész falu az árnyékos temetőkertbe. Egy öreg akácfa alá temették s most már kipihenheti a fáradtságot, a melyben bőven volt része hosszú élete folyamán. Gyermekkorától késő vénségéig dolgozott szorgalmasan, mert csak az a kenyér esett jól neki, a mit a maga munkájával szerzett. S habár egyszerű béres volt csak, sokan tanulhattak volna tőle magaviseletet. Mintha most is előttem állna vállára gördülő, hófehér hajfürteivel, huszárosan kipödrött, vastag bajuszával s öles természetével, a melyen még nyolcvanéves korában is katonásan megfeszült a sujtásos dolmány. A ki nem ismerte a természetét, első látásra vad indulatu embernek gondolta volna őt. Pedig, de-hogy volt vad indulatu ember! Szelidebb volt a galambnál s nem értett soha a légynek sem.

Abban az időben, a mikor megismerkedtem vele, magam is igen félelmetes embernek tartottam őt, de hamarosan meggyőződtem az ellenkezőről.

Történt egyszer, hogy az öreg béres kivitt magával a mezőre, a hol a napszamosok szénát gyűjtöttek. János bácsi utasítása folytán meg akart győződni arról, hogy nem lustálkodnak-e a szénagyűjtők.

Mikor a kegyetlenül rázó szekéren kiértünk a mezőre, az öreg nyomban észrevette, hogy az akácok mellé küldött napszamos nem gondol a dolgával s reggel óta alig dolgozott egy órára valót.

— Hát te így lopod a napot! — kiáltott a vén Péter a lusta napszamosra.

— Mi köze hozzá, — vágott vissza a napszamos. — Nem kend fizet engem.

A vén Pétert nem zavarta meg a napszamos hetvenkedése s folytatta a dorgálást még keményebb hangon. Bizonyosra vettem, hogy ebből nagy esetpaté lesz s ebben a hetvenkedő napszamos fogja huzni a rövidebbet. Félrehúzódtam tehát a szekér mellé s izgatottan vártam mi fog történni. Mindent vártam, csak azt nem a mi történt. A nap-

számot elöntötte a düh s rettenetes káromkodással válaszolt a vén Péter dorgálására, olyasmiket mondott a tisztas aggastyánnak, a mik felforralták bennem a vért s már-már oda akartam rohanni a durva napszamoshoz, hogy megfenyegessem durva viselkedéséért. A vén Péter nyilván észrevette ebbeli szándékomat, mert nyomban elébém állott, azután csodálatos nyugalommal mondotta:

— No most már menjünk tovább s nézzük meg, hogy a többi napszamos is így lopja-e a napot.

Ezzel megindult a tanya felé s én szóltalanul követtem őt. Nem tagadom, hogy nagyon csodálkoztam a katonás vén ember viselkedésén. Hogy is tűrhetette azt a durva hetvenkedést? Miért nem mutatta meg annak a mosdatlan száju napszamosnak, hogy legény még ő a gáton s nem lehet büntetlenül meggyalázni becsületben megőszült fürteit.

Miután megtekintettük a többi napszamos munkáját, leültünk az öreg akácfa alá, hogy elkötsük a magunkkal hozott ennivalót. Falatozás közben meg nem állhattam, hogy meg ne kérdezzem a vén Pétertől:

Michelstädter Utóda

Piacz-utca 40. szám., Arany János-utczával szemben.

Kizárólag czipőraktár.

Bevésett szabott áruk.

Nagy választék.

rés. De hát annak a kötelességteljesítésnek, a mely csak ezután fog megpróbálkozni, miért jár ki polgári ünneplés? Ha a kötelességteljesítés nem is érem, a kötelességteljesítésre vállalkozásnak miért jut ki tömjén? Valahogy el ne bizzák magukat az új miniszterek, a miért a sok ünneplő deputációtól nem férnek el a szobájukban. Azok a deputációk már legközelebb más körűl keresik majd a tisztelgő érintkezést, majd ha másokat tesznek meg legfelsőbb kéziratú főkelő napnak. Mert a polgári Magyarország lemondott az érdem megbecsüléséről és már csak azt a gráciát becsüli meg, a melytől valamit várni lehet.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Kevés érdeklődés mellett folyt le a mai ülés. Tíz óra körül beültek az ülés-terembe, azután visszavonult szobájába és dolgozott. A miniszterek közül egyedül Nyiri volt jelen, a ki kitartott végig, szorgalmasan jegyezve. A folyosón sem volt semmi élet. Korpoltáltak azt a hirt, hogy a jobboldalon a jövő héttől kezdve permanens üléseket fognak indítványozni, ha az obstrukció tovább tart. A függetlenségi csak mosolyogtak rajta, pedig az obstrukció tovább fog folyni, mutatja az is, hogy pénteken a Fehérlóban obstrukciós vacsora lesz, melyre ma írták alá a körözött ívet.

— Ugyan Péter bácsi, miért tűrte olyan nyugalommal azt a csuf szitkolódást? Miért nem tanította meg emberiségre azt a helyenkedőt?

Az öreg szeliden tekintett rám, mondván:

— Hiszen megtanítottam. Megmagyaráztam neki, hogy mi a kötelessége s azt is megmondottam neki, hogy nem emberhez mélik azok a csunya szavak.

— Jó, jó, — jegyeztem meg erre — de nem úgy kellett volna megtanítani...

A vén Péter a szavamba vágott: — Ejnye, ejnye, hát én is hasonlatos legyek ő hozza?

Olyan szemrehányóan mondotta ezt, hogy egy darabig nem mertem rápillantani. Később azonban ismét megjegyeztem:

— Már én nem tudtam volna megállni...

Nem fejezhettem be a mondókámat, mert a vén Péter ismét a szavamba vágott:

— Látom, hogy csodálkozik a viselkedésem, pedig ezen semmi csodálni való nincs. Minden embernek meg kell becsülni az embertársát, habár az megfedkezik is magáról. Bizony magam sem dicselkedhetek azzal, hogy mindig így beszéltem. Magam is voltam valaha vad természetű ember, — ma is szégyen-

Az ülés negyedtizenegykor nyitotta meg Perczel Dezső elnök.

Az ülést a jegyzőkönyvet gróf Töleky Sándor jegyző az előadói emelvényről olvasta fel.

Ugron Gábor: No most már értjük legalább.

Lovász Márton: Kifogásolja a jegyzőkönyv egy pontját. Nassi Pál tegnap nem határozati javaslatot nyújtott be, hanem ellenindítványt, kéri ezt ekként kikorrigálni. (Helyeslés.)

Elnök: Miután a Ház hozzájárul és más észrevétel nincs, a jegyzőkönyv hitelesítettik. Bemutatja a beérkezett irományokat köztük Arad-vármegye közönségének feliratát a nemzeti követelések mellett és több város feliratát az öreg bakak hazabocsájtása iránt. (Zajos helyeslés az ellenzéken.)

Molnár Jenő a bíráló bizottság új tagja leteszi az esküt.

Elnök: Következik a vita folytatása

az unjoncjavaslatok

ügyében.

Eitner Zsigmond: Nem fogadja el a javaslatokat. (Helyeslés balról.) Ha semmi más nem szólna ellene, akkor sem fogadná el ama szellem miatt, mely a katonaság körében uralkodik. A magyarságot ott semmibe veszik, lenézik. Elküldés póda erre a bükki katasztrófa. Tizenháromezer szerencsétlen magyar fiu lelte ott végzetét és a vizsgálat még most sincs befejezve, veszett volna csak oda ugyanannyi katonái, a vizsgálat már bizonyára réges-régen be lenne fejezve és az illető okozói példásan megbüntetva. (Mozgás balról. Felkiáltások: Szégyen! Gyátlázat!) A kormányzatnak programját sem fogadhatja el. Ugy van ezzel, mint az egyszerű leány az udvarlójával. (Halljuk! Halljuk!) Mikor az egyszerű leánynak hosszan udvarolt egy gavallér, a leány megkérdezte az anyját: Édesanyám lehet-e bizzalommal hozzá? Az anyja felelte: Lehetne leánycsom, csak előleget ne adj neki. (Zajos derűlettség balról, mozgás jobbról.) Ő nem adja meg Tiszának az előleget, az unjoncjavaslatokat. (Helyeslés balról.) Hosszan foglalokozik ezután a

katonai kérdésekkel, különösen a magyar vezényszóra terjeszkedve ki, a melyet feltétlenül követni.

Felolvassa Wesselényi bárónak mult századbeli iratainak azt a részét, mely a nyelvről szól, ezekből is látható, hogy a magyar nemzet soha fel nem adta jogát nyelvéhez. (Ugy van! a balon.) Hosszan foglalokozik ezután az általános politikai helyzettel és követeli a nemzeti jogok érvényesülését. (Zajos helyeslés a balon.)

Babó Mihály: Nem fogadja el az unjoncjavaslatot. (Elnök helyeslés a szélsőbalon.) A nemzetnek jogait meg kell védeni nemcsak a külső ellenségek, de a belsők ellen is. Már pedig a ki ellene van a magyar nyelv érvényesülésének, az ellensége a nemzetnek. (Ugy van! a balon.) Közjogilag fejtegeti a függetlenségi-párt álláspontját, majd felidézi Kerkapólynak a katonai kérdések egykori előadójának nézeteit, a mely nagyban különbözik a mostani előadó nézeteitől.

Kubik Béla: Hallja őrnagy ur! Münnich Aurél: Lényegében azonosok.

Babó Mihály: Örömmel venné tudomásul, ha ez így lenne. Attér ezután a miniszterelnök programjára. A kormány azzal a céllal vette át az ügyek vezetését, hogy kivezeti az országot a mai állapotokból. Sajnálattal kell azonban látnia, hogy az eddigi események éppen az ellenkezőjét bizonyítják. Az események azt mutatják, hogy a kormányelnöknek nem volt célja a kibontakozás, hanem csak az volt célja, hogy mielőbb hatalomra juthasson. — (Ugy van! a szélsőbalon.) Hamisan informálják a királyt, mert nem hiszi, hogy az őszintén feltárnák előtte a nemzet egyetemes akaratát, s Felsége ellentétbe helyezné magát a magyar néppel. (Ugy van! Ugy van! a balon.) Éppen azért kötelessége a függetlenségi-pártnak férfiasan szembeszállni e téves információk alapján szerzett véleményekkel és bátran megmondani az uralkodónak a nemzet óhajait. (Ugy van! a szélsőbalon.) Ezután sorra bírálja a kormányprogram minden részét, majd szünetet kér.

kezéssel gondolok erre. Majd elmondom mindjárt, mi módon tértem eszemre. Legénykoromban történt, hogy egy ízben kegyetlenül megsidott az öreg béres valami gondatlanságom miatt. Igaza volt, de mégis vad düh lepett meg dorgáló szavára s eszemet vesztve felkaptam a földről egy darab követ és hozzávágtam. A másik pillanatban már ismét megjött az eszem s magam is megremültem a cselakedetemtől. Bizonyosra vettem, hogy a katonaviselt öreg béres felkapja a kezügyében levő vasvillát, — akkor pedig jaj nekem! Hatalmas természetű, bikaerejű ember volt. Reméletemben először arra gondoltam, hogy az istállóba futok s magamra zárom az ajtót, — de mégis ott maradtam, mintha a földhöz szegeztek volna. Magam is katonaviselt ember voltam s szégyeltem volna a gyávaságot, maradtam tehát és vártam a büntetésemet.

A vén béres azonban nem kapta kezébe a vasvillát, nem is választott szidalommal a szidalomra, hanem lehajlott, felvette a földről a követ, a melyet hozzávágtam és a zsebébe tette. Szó nélkül megfordult ezután és tovább akart menni. Szelid szemének szemrehányó pillantását sokasem fogom elfelejteni!

Egy ideig tétován néztem utána, majd valami mélységes érzélem lepte meg a lelkesemet s úgy éreztem, mintha ez az érzélem hatalmas erővel kényszerített

volna, hogy megtudjam az öreg béres csodálatos viselkedésének okát. Ma már csak annyira emlékezem, hogy utána futottam az öreg béresnek s elalítam az utját és megkérdeztem tőle:

— Miért tette kend a zsebébe azt a követ?

— Azért, fiam, — felelte az öreg szelid hangon — hogy hozzá ne vághasd máshoz is, a ki javadat atarná dorgáló tanításával.

A szemembe szökött könnyek egyszerre elhomályosították a látásomat s magam sem tudom, hogyan akadtam rá a kezére, a melyet megragadtam és megcsókoltam...

Az öreg Péter sokáig hallgatva bámult ezután maga elé, majd megpördölte az bajuszát s felemelkedve a gyepről, megindult a szekér felé. Szótlanul követtem, de később meg nem állhattam, hogy meg ne jegyezsem, a mikor az akácok közelébe értünk:

— Nézze csak, Péter bácsi, milyen sérényen dolgozik most az a hetvenkedő napszámos!

Az öreg is odapillantott, de nem szólt rá semmit, csak a fejét rázta. Magam is elhalgattam s szégyenkezve gondoltam arra a kérdésemre, hogy a vén Péter miért nem tanította más módon emberiségre a megtévedett napszámost?

Neumann Testvérek
cipő- és kalapgyártásban (Tisza-palota.)

A téli időnyre a legdusabb választékban vannak felhalmozva a legtar-
tósabb haznag készült férfi és fiu bőrcsizmák, posztócsizmák, női,
férfi és gyermek posztócipők, téli kalapok és sapkák, mely ezekkel na-
gyon előnyös beszerzés folytán csodálatosan olcsó árakban szerzhetők be.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.
(Szünet)

Szünet után.

Babó Mihály: Folytatja beszédét, a tisztviselők fizetésrendezéséről.

Elnök: Korántsem akarja korlátozni a szólásjogot, de ez még sem függ össze a tárggyal. (Nagy zaj az ellenfélen.)

Babó Mihály: Nem akar az elnökkel vitatkozásba lépni vagy bírálni tenni. De igenis joggal beszélhet a fizetésrendezésről, mert a miniszterelnök az ujjocajavaslátok kitűzése alkalmával azt mondotta, hogy ennek keretében bárki előadhatja általános észrevételeit. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Zboray Miklós: (A jobboldalon harsányan kiált.) Eljjen Babó! (Durrtság.)

Babó Mihály valószínűleg kibeszéli az ülést.

Az ülés végén Holló, Lengyel és Rakovszky erősen támadják Tiszát.

Ugron: Itt nem fog diktátoroskodni.

Végül a szavazásnál elfogadták az ülések meghosszabbításáról szóló indítványt. A holnapi ülés már háromig fog tartani.

Egyház és iskola.

Kiss Áron Budapesten. Kiss Áron püspök ma Budapestre utazik, hol részt vesz a Kalvinista és Lutherán egyházakat közösen érdeklő ügyekben tartandó értekezleten. Az értekezletre felutazik gróf Degenfeld József főgondnok is.

Egyházi gyűlések. Az ev. ref. egyház iskolaszéke november hó 20-án délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. — Ugyanott november 18-án délután 4 órakor az árvaujri-bizottság szintén gyűlésezik. Tárgyak: folyó ügyek.

A városházáról.

Mikor lesz a közgyűlés Debrecen város törvényhatósága e hóban közgyűlést tart. A közgyűlés határnapját e hó 26-ára állapították meg. A városi tanács holnap a polgármester elnöklésével ülést tart, melyen a közgyűlés tárgyait készítik elő.

Az utadó zárszámadása. Az 1901-902 ik évi utadó zárszámadás elkészült és 15 napi közszemlére a polgármesteri titkári hivatalban ki van téve.

A piaci szabályrendeletet leküldte a miniszter. A város közönségének régi óhaja volt, hogy a piacterek elhelyezését rendezze. A város alkotott is a múlt évben egy vásárrendtartási szabályrendeletet, melyet jóváhagyás vegett múlt év november havában felterjesztett a miniszterhez. A miniszter ma délelőtt küldötte le a szabályrendeletet a városhoz. A miniszter a szövegezésben néhány értelemzavaró módosítást kíván és ennek eszközése után újból felterjeszteni kéri a szabályrendeletet. A ta-

nács a szabályrendeletet az e hó 26-án tartandó közgyűlésen vetíti újból tárgyalás alá.

A felekezeti iskolák segélyezésének rendezése. A városi közgyűlés 740,000 koronát szavazott meg a felekezeti iskolák végleges segélyezésére és rendezésére. A miniszter a közgyűlésnek eme határozatát nem hagyta jóvá és új tárgyalást rendelt el. A közgyűlés újabb felterjesztésére a miniszter határozatát annyiban változtatta meg, hogy a közgyűlés felterjesztésének óhajára engedélyezte 117,000 korona költségnél a felvételét, hogy az elegendő szükségleteket kielégíttesse a város. Ebből a költségből a város több elemi iskolát építtetett. Az új tárgyalásokat ma kezdi meg a tanács az egyházak kiküldöttjeivel. Ma a róm. kath. egyház, holnap az izraelita egyház, csütörtökön a gör. kath. és ág. ev. egyház kiküldöttjeivel tárgyalnak, hogy végre a miniszter óhajának megfelelően rendezzék a felekezeti iskolák segélyezésének ügyét.

Csokonai emlékezete.

A Csokonai-Kör felolvasó ülése.

— november 18.

E lap hasábjain sokszor és évek óta ösztöklöttük, serkentettük a Csokonai-Kört arra, hogy érdemelje ki a nevét. Tévteteg agitációk, meddő erőfogyasztások töltötték ki javarészt ennek az irodalmi társaságnak működési körét. Azt tudtuk, hogy apró erőforrásai mellett nem döngetheti a Helikon kapuit, de jóleső érzéssel szeretünk volna látni, hogy a maga kis körhűsében érdemes mozgásokat végezzen, ha nem is valósíthatja meg egyelőre, legalább tervezze meg azon eszméket, melyeket az irodalmi társaságok mindenütt apolnak.

És ma esik először, hogy örömmel irunk a Csokonai-Kör működéséről. Egy felolvasó délután ugyan nem lehet határkő, sem akkora mérték, mely hirtelen frondváltoztatásra indítson. Mégis kapunk annyit, a mennyivel megelégedhetünk és ez nagyon sok a régiakhez képest.

Milyen jelzöt is használjunk csak a tegnapi nap méltatásához? Szerencsés délutánja volt ez a Csokonai-Körnek. Két óra alatt Debrecen juri közönsége szemében magasra, nagyon magasra nőtt a Csokonai-Kör. És bizonyos, mintha a végzet könyvében volna megírva, hogy a Kör ezután elkövetkező felolvasó ülésein rendre jön össze a társaságok színejava.

Szenzációja volt az ülésnek az, hogy Géresi Kálmán elnök igen tartalmas megnyitójában az érvek nagy apparátusával hangoztatta a debreceni kultur palota felépítésének szükséges voltát. Általában megmutatta a Kör, hogy házi erőiből is tud kiállítani elsőrendű gárdát. Ez a körülmény pedig csak erősítője a mi óhajtatásunknak, vajha sokszor is ily alapos készséggel látnók magunk előtt a Kört.

A felolvasó ülésről ezeket írta tudósítónk:

Nagyon szépen róttá le tegnap a Csokonai-Kör irodalmi kegyeletének adóját a nagy költő iránt, ki nek nevét viseli. Délután öt órakor felolvasó ülést

adott a Bika dísztermében. Az emlékünnep nagy és igen előkelő közönség volt jelen, mely nagy élvezettel hallgatta a Csokonai emlékezeteinek szentelt műsorszámokat.

Rác Károly zenekara játszotta el elsőben azt a nyitányt, melyet Csokonai dallamokból maga Rác állított össze. — Hozzátehetjük, hogy igen érdemes munkát végzett a zenekara főkeletés harmóniával húzta ezeket az ábrándos melódiákat.

Géresi Kálmán elnök hosszabb megnyitót tartott. Nagy élvezettel hallgattuk ezt a megnyitót, melynek megdöbbenéssel írójának kvalitásait híven tünteti fel. A jövő zenéje szállt felénk az értekezés mondataiból és csillogó szemmel lestük azt az állomkópet, melyről Géresi levonta a leplet. Igen, Debrecen értelmisége, műveltségének lendülete megbirja, — nem — megkívánja már azt a csarnokot, hol irodalmi és művészi életének procedurái thotthot láthassanak. Melegen üdvözljük a Csokonai-Kör elnökségét és jólesik remélnünk, hogy az agítációnak nincs vége ezzel az értekezéssel.

A városi dalgyűlet Mácsay karnagy irányította vezetésével igen szépen adta elő az „A tihanyi echó”-hoz című dalt. Majd Dóczy Ilona kisasszony mondotta el Csokonainak két apró költeményét, igen közvetlenül és bájosan Hangversenyterem publikuma nem tapsolt még annyit közreműködőnek, mint neki.

Csokonaimaecenásai címmel Kardos Albert dr. titkár olvasott fel ezután egy hosszabb esszé-t. Magas értékű tanulmány ez. Bavezetésében a Csokonai korának irodalmi viszonyairól szól igen érdekesen és tömören. Majd magát Csokonait jellemzi rövid néhány sorban, de nagy erővel. Különösen megragadták a lelküket azok a festői hasonlatok, melyekben Kardos dr. a poétának muzsájához való ragaszkodásáról és nagy szenvedéseiről beszél. Azután rátér tulajdonképeni tárgyra és sorra ismerteti Csokonai nagy pártfogóit. Sarkózy István, Fráter István, Puky István, a somogyiakat, Beck Pált, a főurak közül Széchenyi Ferencet, Fesetich Györgyöt, Erdődy Zsigmondot stb. Ezek a maeenások fokozták a költő termékenységét, izmosították tehetségét. Az irodalmi bűcsű memoárt nagy figyelemmel hallgatták s végeztével zajosan megtapsolták.

Ezután Szávay Gyula olvasta fel legszellemesebb verseinek egyikét. Egyre-másra halmozott, a tehetségnek pazar bőségével ontott ötletek sorozata az a vers, melyet csapongó hangja, helyi motívumokhoz fűződő derűs részletei mestermunkává avatának fel. Nem győzték eleget tapsolni és éjjelezni a kitünő poétát, a ki egyuttal a legkelemesebb felolvasó is.

Végül a Dalgyűlet énekelt ismét. Az emlékünnep, melyhez hasonló jókat kívánunk a Körnek és Debrecen közönségének, esti hét óra előtt ért véget.

SZÍNHÁZ.

A szobaleány. Hennequin és Bilhand pompás bohócsága, melynek bemutatójával társulatunk tavaly kaput zárt, tegnap este kifogástalan előadásban perdült le. Perdült, — írjuk, — mert 9 óra előtt pár perccel vége volt az előadásnak, melynek sikerében Faragónak, Püspöky Rózsának, Hahnének és Sebestyénnek volt főrésztük. Sikerült estélye volt Menszárosnak és Jeszenszkynek is, bár ők kissé nehezebben mozognak a vigjátéki muzsa levegőjében.

Hölgyközönség figyelmébe! Van szerencsénk a nagyérdemű hölgyközönséget értesíteni, hogy az idei őszi és 6j idejére női, leány és gyermek felöltő különlegességek nagymennyiségben megérkeztek, melyre szives figyelmüket felhívjuk. Eredeti Berlini Modellek készített árakban. Darvas Testvérek Debreczen, Hungária kávéház mellett.

Előjegyzés a december 3-iki színházi hangversenyre. A december 3-iki történelmi hangverseny iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a rendezőség az igények kielégítésére csak úgy vállalkozhatik, ha az előjegyzések november 25-ig megtételek egy a közreműködők, valamint a városi dalegylet alapító-, pártoló- és működő tagjai részéről, mivel november 25-ike után már a nagy közönség rendelkezésére állanak az elő nem jegyzett helyek. Előjegyezhetni Bárdos Géza dalegyleti pénztárnok urnál. (Közgazdasági-bank. Tisza ház.)

A nagyzás hőbortja. Rosennek ezt a kitűnő vigjátékát évek óta nem adták a debreceni színpadon. Az érdekes és változatos műsorba ez a nagy hírű és mulattató vigjáték ugyancsak méltán sorakozik. Részt vesz a mai előadásban a társulat egész vigjátéki személyzete Makó igazgató rendezése alatt.

Az előadások kezdete. A színházi előadások kezdete körül folyó harc mind szélesebb mederbe megy át. A félnyolc óras kezdő idő híveinek listáján ma ötvennél több páholy — s ugyanannyi zsölye — bérlő szerepel. Maga Makó Lajos igazgató is furcsa helyzetben van, a mennyiben ő a bérletek kiadása idején félnyolc órai kezdetre kötelezte magát s most valóságos zaklatásnak van kitéve a bérlő közönség részéről. Elvben különben direktorunk is a „félnyolcasok“ táborába számít.

Sötétség. Ruttkai György 3 felvonásos színművének hatásosabb és érdekesebb mű alig került színpadra az utolsó évtized alatt. Magas értékű, hatásos jelenetekben gazdag színmű ez, a melynek gyönyörű dikciói valósággal elbűvölik a hallgatóságot. A fővárosban óriási sikerrel adták s adják állandóan ezt a kiválóan értékes színművet, melynek debreceni bemutatója vasárnap este lesz.

Casanova. E nagysikert aratott daljáték Faragó Odón betegsége miatt néhány napra lezorzult a műsorról, esütörtökön és pénteken azonban ismét színpadra kerül. A hármass női vezető szerep, a melyben Felhő Rózi zajos ünneplések központja volt, valószínűleg újból zsufolt házakat jelent a Casanova előadásaira.

Ujdonságok. A debreceni színház ismét régi fényességében kezd felragyogni. Még a villamosítás korszakában is meglepő az a káprázatos gyorsaság és agilitás, a mit a szintársulat munka és művészi feladatok tekintetében végrehajt. A történelem heti csirkéje megvalósul a debreceni színház játékrendjében. Ugyanis Makó igazgató a minden hét vasárnapján friss sültet talál fel az ő nagyközönségének. Sem a vidék, sem a főváros ehhez fogható vagy ezt csak megközelítő munkát sem a jelenben sem a múltban nem produkált. A *Tavaszi* bemutatója után vasárnap Ruttkai György óriási hatása színműve a *Sötétség* kerül bemutatásra. Ezzel párhuzamosan a daljáték személyzet a *Drótostót* szerzője Lehár Ferencnek *Pesti nők* című vig daljátékára készül, mely a bécsi Au der Wien színházban száznál több előadást ért meg. A Pesti nőket követi Martos Ferenc történelmi vigjátéka „Simonyi öbester“ a Nemzeti Színház állandó műsordarabja. Erre a Napoleoni vigjátékra az igazgató egészen új és fényes jelmezeket készített. Persze mondani sem kell, hogy Makó a Vigszínház legujabb sálegérének a *Csoda gyermek* előadási jogát is megszerezte. Szóval minden héten egy ujdonság. Ez már aztán így lesz.

UJDONSÁGOK.

Az új honvédelmi miniszter és a debreceni katonák.

Debrecen, november 18.

Tudvalevő dolog, hogy Nyiri, az új honvédelmi miniszter, évekkel ezelőtt debrecenben szolgált s a 3-ik honvéd gyalogezrednek volt ezredparancsnoka. Hogy mint katonát mennyire szerették és tisztelték alattvalói, bizonyítja azon körülmény, hogy egykori altisztjei, honvédelmi miniszterre történt kineveztetése alkalmából, meleghangú, tisztelettől, szeretettől s jóemlékezettől áthatott levélben üdvözölték őt. Erre a levélre a honvédelmi miniszter *Mogyoróssy Gábor* honvédtörzserőrmester címére küldött következő kedves levélben válaszolt:

Öszinte és igaz örömmel töltönek el volt ezredem altisztjeinek, honvédelmi miniszterre történt legkegyelmesebb kineveztetésem alkalmából hozsám intézett üdvözlő sorai.

A midőn ezen nekem oly kedves megemlékezésükért öszinte és meleg köszönetemnek kifejezést adok, örömmel emlékezem azon időkre, a midőn még ezredparancsnokuk voltam és nem mulaszthatom el, hogy szolgálatuk teljesítésében kifejtett fáradhatatlan buzgalomuk, föllebbvalóik iránt mindenkor tanusított szeretetük és ragaszkodásuk emlékében szívből ne kívánjam, hogy mindnyájukat családjukkal együtt a jó Isten sokáig és boldogan éltesse. Budapest 1903. november hó 6-án.

Nyiri
honvédelmi miniszter.

* **Személyi hír.** Papp Zoltán orsz. képviselő Debrecenben időzik.

* **Csáky Adorján halála.** Csáky Adorján gróf halála városszerte általános részvételt keltett. A család már a tegnap délelőtt folyamán intézkedett a temetésről. Csáky grófot ideiglenesen Debrecenben temetik el s majd a tavasszal exhumálják s csak azután szállítják el Hotkóra. Ez ideiglenes temetés ma délelőtt tíz órakor lesz, a Simonffy-utcai bérháztól. A szertartást Wolafka Nándor végzi, a teljes papi-kar segédletével. A Kaszinó választmánya tegnap délelőtt tartott ülésén elhatározta, hogy testületileg vesz részt a temetésen. Ugyanígy a város tisztviselői kara is, melynek az elhunyt régebben tagja volt. Tegnap a ravatal körül valósággal búcsút jártak Debrecen összes kitűnőségei. Megérkezett a gyászoló család is, mely a halálozásról ezt a jelentést adta ki:

Körösszeghi és adorjáni öz. gróf Csáky Kálmánné született körösszeghi és adorjáni Csáky Natália grófnő, mint anya, hidvégi ifj. gróf Nemes Jánosné született körösszeghi és adorjáni Csáky Natália grófnő, körösszeghi és adorjáni Csáky Erzsébet és Ilona grófnők mint testvérek és hidvégi ifj. Nemes János gróf mint sógor, mélyen szomorodott

szívvel tudják felejtethetetlen fia, testvérek, illetve sógora méltóságos körösszeghi és adorjáni Csáky Adorján gróf a m. főrendiház örökös tagja, Szepesvármegye örökös főispánja és Szepesföld örökös ura. Debrecen sz. kir. város volt fogalmazója és a Kaszinó igazgatója stb. folyó hó 16-án, életének 39. évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségek felvétele után beállott elhunyt. A drága halott hűt teteme folyó hó 18-án délelőtt 10 órakor fog a Simonffy-utca 2. szám alatti lakásban, a r. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni s ideiglenesen az itteni Szent Anna-utcai temetőben elhelyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat a temetés alkalmával fog Debrecenben a Szent Anna-utcai róm. kath. templomban, továbbá 20-án reggel a kegyuri templomokban, Szepesujváron és P.-Pomajon az urnak bemutatni. — Debrecen, 1903. november 18-án. Béke poraira! A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezzi.

Külön gyászjelentést adott ki a Kaszinó és a Korona szövetkezet is.

* Változások a rendőrségen.

Bockó Sámuel betegsége folytán a városi tanács a főkapitány helyettesítésével Végh Gyula h. főkapitányt, a bünygyi osztály főnökét bizta meg. A bünygyi osztály vezetését erre az időre Jeney Miklós tb. kerületi főkapitányra bizta. Az erre vonatkozó tanácsi végzést tegnap közzölték az érdekeltekkel.

* **A karácsonyi kiállítás elmarad.** Az ipartestület elnöksége hivatalosan értesíti Debrecen összes iparosait, hogy a karácsonyi kiállítás ez évről elmarad. Oka ennek egyfelől az idő rövidsége, másfelől a jelentkezők csekély száma. A már jelentkezettek íveiket átvehetik az ipartestületnél. Az Otthon disztermében, hol a kiállítás elhelyezését tervezték, az őszi képtárlat nyer elhelyezést.

* **Nyilvános köszönet.** Azok a nemes lelkű buzgó adakozók, a kik a kollegium részére eszközölt őszi segélygyűjtés alkalmából adományaikat a nevelés és oktatás oltárára letenni és uton is a kollegium épülését, hatásképességét, gyarapodását elősegélni szíveskedtek, fogadják egyenként és összesen szívből fakadó öszinte köszönetünk kifejezését. Debrecen 1903. november 18. Az igazgatósa.

* Rablótámadás a vágóhidnál.

A bünygyi krónikák közt is párját ritkító rablótámadás történt tegnapelőtt a vágóhid mögött levő tisztáson. Fényes nappal megtámadtak egy vidéki embert s ezt kirabolták. A vakmerő rablótámadás részletei a következők: Fekete József bagaméri gazdálkodó a debreceni heti vásárra jött, hogy egyet-mást beszeressen. A sertérvásárban egy magas, izmos suhanc csatlakozott hozzá, a kivel együtt barangolták be a nagyvásártér és segédkezet nyújtott neki a vásárlásban. — Feketének rendkívül megtetszett a suhanc s hogy szíveségét meghálálja, a koresmában bort fizetett neki. Mikor távozni készült, újra felajánlotta szolgálatát, hogy elkíséri az országutig. Együtt indultak el a vágóhid mellett elvezető poros uton az országut felé. Alig hagy-

Szifft Aladár

== Piaoz-utoza 24. szám. ==

Ajánlja a téli időnyre: divat női posztók, czérna és veleur barchetok, férfi, női és gyermek trico alsóruhák, gyapju-, fej- és nagykendők. Gyári árakban. ==

ták el a vásártért és érték a vágóhíd mögötti tisztásra, a suhanc Feketét torokragadta és fojtogatni kezdte. Heves küzdelem támadt köztük, melyben végre is a rabló győzött. Izmos keze mint egy vaskapocs szorította össze a Fekete torokát, a ki hosszas küzdelem után alétlan rogyott össze. Mire magához tért, a rabló elmenekült, magával vivén pénztárcáját is, melyben ötven korona volt. A vakmerő tettet a rendőrség tegnap Elek Imre szoboszlói születésű esvargó személyében elfogta.

* **Békkeltetések.** Az ipartestület békkeltető bizottsága e hó 19-én, csütörtökön délután 4 órakor rendes ülést tart. Az ülést, mely folyó ügyeket tárgyal, Berecky Lajos vezeti.

* **A szabók kartellje.** A debreceni nagyobb szabócégek megkötötték azt az egységet, melyet részletesen ismertettünk. A kartellbe jórészt a főtéren lakó mesterek léptek be. Új és felette érdekes határozattal is bővült a szövetezés programja, azzal nevezetesen, hogy a 10 koronás havi részletfizetést számúzzék és ily feltétel mellett egyetlen megrendelőnek sem készítenek ruhát.

* **Famunkások táncvigalma.** A debreceni famunkások szakegyesülete e hó 21-én táncvigalmat rendez, melyre a következő meghívót bocsátották ki: Meghívó. A debreceni famunkások szakegyesületének vigalmi bizottsága által a „Margit“-fürdő vilányfalú világitott dísztermében saját könyvtára javára folyó 1903. évi november hó 21-én, azaz szombaton este tartandó szavalattal és világpóstával egybekötött táncvigalmára. A zenét Kiss Gyula közkeszveit zenekara szolgáltatja. Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj: Személy-jegy 1 korona 20 fillér. Család-jegy három személyre 3 korona. — Műsor: 1. Megnyitó beszéd. Tartja: Rác István. 2. Oh, ezek a férfiak! Monolog. Irta: Ilosvai Hugó. Előadja: Vajó Mariska k. a. 3. Hová jutunk? Irta: Csizmadia Sándor. Előadja: Szilágyi Kálmán. 4. Reggel felé. Irta: Csizmadia Sándor. Előadja: Clement Rózsika k. a. 5. A rab asszony. Kiss Gergelytől. Előadja: Orosz Juliska k. a. 6. „Szeretem a nőket“ vig monolog. Irta: Rudnyánszky. Előadja: László József. 7. Két világ. Irta: Csizmadia Sándor. Előadja: Bószörményi Juliska k. a.

* **Vérmérgezés áldozata.** Végzetes halállal mult ki tegnap Madarasi László, a Schweitzer Testvérek üzletvezetője. Nehány nappal ezelőtt ugyanis egy mérges pattanás támadt az orrán, melyet kezével napközben többször eldörzsölt. Keze, mivel folytonosan gépek javításával foglalkozott, olajlól piszkos volt, mely a sebbe került s azt elmérgeztette. Két napi kínos szenvedés után vérmérgezés következtében meghalt. Halálát nagy családjá gyászolja.

* **Pórujjárt uszorások.** Grosz Zsigmond, egy dusszagad földbirtokos költekező fia uszorások körmei közé került. Többek között Braun Frigyes és Schwarz Feren „ügnökök“ is érintkezésbe léptek vele. Kétszáz forintot kínáltak neki egy 800 forintos váltóért, de csak azzal a feltétellel, ha a váltóra Grosz Odairja az édesapja nevét is. Grosz a kényszer hatása alatt megtette

ezt, mikor azonban a váltó lejárt és azt a fiatal ember nem váltotta be, az uszorások porba fogták az apát, ez azonban kijelentette, hogy az aláírás hamis. Büntető utra került az ügy és a törvényszék arra a helyes álláspontra helyezkedett, hogy csak a két uszorás a bűnös, ezeket helyezte most vád alá okirathamisítás büntette miatt.

* **Az öreg huszár tragédiája.** Igazi tragédia számba megy a Magyar István halála. Magyar István a 7-ik Vilmos-huszárezred közlegénye volt s szolgai minőségben Kunze Gusztáv főhadnagyhoz volt rendelve. A harmadéves huszárt a mult héten nagy öröm érte. Szülőfalujában, a pestmegeyi Dömsödön a szükségletnél több legényt soroztak be s ezek közül azok, a kik nem vonultak be katonákhoz, vállalkoztak arra, hogy a benntartott harmadévesek helyett már most bevonulnak szolgálattételre. Magyar Istvánnak is akadt egy falujabelije s ugy volt, hogy e hó 21-én bevonul az újonc s Magyar végleg szabadságra megy. A végzet ám másképp rendelkezett. Magyar István a héten az istállóban foglalatokodott s e közben az egyik ló főberugta őt. A szerencsétlen huszár agyarázkódást kapott s a katonai csapatkórházban tegnap meghalt. Epen a rég áhitott szabadulási előtti. A szerencsétlen öreg huszárt ma temetik.

* **Műtárlat Debrecenben.** Csak annak nevezhetjük azt a kiállítását, melyet Letzter József fényképészünk rendezett, a Piac-utca 44. számú ház kapu bejárója alatt. A szépnek és szépeknek tanyája ez — hová reggeltől késő estig zarándokol a közönség és ha a kapu alatt megállunk nem látunk mást, mint jaj de szép — jaj be remek — no milyen gyönyörű képek. És valljuk be, a sok dicséret szót mit naphosszat emlegetnek méltán megérdemli Letzter József kép-ivel, festményeivel, melyek páratlanok a fényképészet terén. Az izlés és művészi érzék megnyilatkozik nem csak a képekben, de magában az elhelyezésben is, — melylyel a kirakat összeállítva van. Nem hisszük, ha a Pesti fényképészek kirakatait végigjárjuk, hogy talánánk oly sok szép dolgot mennyi ott összehalmozva van. A festmények színjátéka a legharmonikusabb csupa lágyaság és a színezés természetessége. A pózok mind az életet jellemzik, ezek a képek élnek kidomborodnak csaknem beszédek. Leginpozásabb az az óriási méretű kép, mely nagyságánál fogva is bámulatba ejt és a Vigszinház személyzetét ábrázolja Herceg Ferenc történelmi színművében az Ocskay Brigadérosban. A szereplők külön csoportozatokban lettek felvéve a műteremben és ugy egy nagy képpé összeállítva, a háttér az eredeti színpadi háttér után befestve. Vagy nem-e tárlatba való kedves festmény az a két gyermek a tó parton. Bármelyik képet nézzük is a kirakatokban azt bizonyítja, hogy alkotójuk nem fényképész — hanem művész. Ajánljuk azoknak, kik a kirakatot még nem tekintették meg, megnézni, felér egy kis téli tárlat, de még ott sem látunk annyit szépet egyszerre.

* **Elfogott zsebtolvaj.** A vasuti állomás III-ad osztályu váró-termében tegnap délután a rendőrség egy fiatal suhancot fogott el, a ki a vonatra várakozó utasok zsebeit igyekezett megkönynyíteni. Tóth Ferencnek hívják a nagyreményű esemétét, a kit épen akkor fogott fölön a rendőrség mikor Bodor Károlyné zsebéből öt koronát tartalmazó erszényét akarta elzsebelni. A központra kísérték, hol azonnal lezárták.

* **Elcsapott rendőr.** A debreceni közrendőrök működése most nagyon szigoruan van ellenőrizve s a legkisebb hibát sem lehet büntetés nélkül elképzelni. Ha pedig többször büntetésre szolgált rá valamelyik közrendőr rögtön kivetkeztetik. Így járt tegnap Kecsés István, a 8. számú közrendőr, a kit nyomban elbocsátottak a hivatalából.

* **Tegnapi halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Flóris Bálint r. k. 72 éves, Török Imre ref. 9 hónapos, Magyar István ref. 24 éves, Kállai Amália ref. 11 napos.

* **Szép, válogatott, kézzel szedett,** kitiűnő fajú erdélyi almák, u. m. Batul, Pónyik, Kisasszony, Cigány és Jónathán jutányos árban eladók, Simonffy-utca városi bérház a bortermező szövetezettel szemben.

* **Valódi francia és angol illatszerek,** pénz- és szivartárcák, feltűnő szép esőernyők, uti takarók, bőrdöök, Pichler-féle sport- és vadászkalapok és sapkák, valódi tehénbőr „Huberfus“ gamasnik legszebb választékban Fekete Jakab uri divat, kalap és fehéremű üzletében. Debrecen, főtér, kistemplom mellett.

* **26 krajcár 1 liter martinkai ujbora,** a Markus Dréher-féle Sör-csarnokában.

* **Női ruha varrónő,** a ki Bécsben és Budapeston dolgozott elfogad angol, francia divat szerint a legzölésesebb ruha készíttést. Vidéki megrendeléseket is elfogad. Nógrádi Sándorné Piac-utca 42. (Lamprecht palota) I. emelet. Ugyanott jobb házból tanuló lányok felvétetnek.

TÁVIRATOK

Uj titkos tanácsos.

Budapest, november 17. Félhivata-san jelentik, hogy Dániel Gábor, a képviselőház alelnökét legközelebb titkos tanácsossá nevezik ki.

Százhuszmillió uj ágyukra.

Budapest, november 17. A Bécsben megjelenő Frendenblatt mai száma szenzációs hírt közöl, mely lerántja a leplet a katonai követelésekről. Nem kevesebbet akar a hadügyi kormány mint százhusz milliót uj ágyuk beszerzésére. Ennyibe kerülne ugyanis az a háromezer darab ágyu, melynek elkészítésére már minden előkészületet megtettek. Az összes szükségeslet négy év leforgása alatt volna beszerzendő s ugyanennyi időre illesztik be a hitelt a költségvetésbe. Az első hitel a negyvenmillió koronát meghaladja. A hallatlan katonai követelések valóságos konsternációt keltett a függetlenségi-pártban s a Frendenblatt cikkét iz-

Menyasszonyi és alkalmi ajándéktárgyak BLATTNER GYULA

dítmár lámpák, ét, tea, feketekávé, bor- és likőrkészletek a legnagyobb választékban, a füveg- és porozellán kereskedésében. (Fenn áll 1801. óta) Debrecen, Főtér 42. szám. Lamprecht-palota.

legdíszesebbtől, a legegyszerűbbekig, szolid áron beszerzhetők

gatottan tárgyalják. Legközelebb szövé tesz ki a képviselőház ülésén, mely előreláthatólag igen heves lesz.

A Reichsrath ülése.

Bécs, november 17. A pénzügyminiszter előterjeszti az 1904. évre szóló költségvetést. Az összes kiadás 1734.771.291 koronával, a bevétel 1737.509.991 koronával van előirányozva. Az általános állandóság 1904. év folyamán esedékessé váló tőke fizetési fejében 4 százalékos korona értékben szóló járadékosság kötelezvények adhatók ki oly összegben, mely a költségvetés mértéke szerint szükségesnek látszik ama tőke visszafizetésére. Ehhez képest a költségvetési törvény 26.663.900 korona értékű ilyen kötelezvények azonnal való kibocsátását követeli.

Körber és a magyar álláspont.

Bécs, november 17. A Reichsrath tegnapi ülésén Körber a meghatározottabban visszautasította a magyarok azt az álláspontját, hogy a parlamentnek a hadsereg szervezetére joga van ingerenciákat gyakorolni. Ehhez, ugymond, Magyarországon csak a királynak, Ausztriában pedig a császárnak van joga.

Az Unio kereskedelmi szerződése.

Wellington, november 16. A parlamentben a miniszterelnök újabb törvényjavaslatot nyújtott be a külföldi államokkal való kölcsönös kereskedelmi szerződések kötésére nézve.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A jövő évi esküdtbírák.

Debrecen, november 18.

A debreceni törvényszéken most sorsolták ki a jövő évi esküdtteket. A tanácsban dr. Szűts Miklós elnököt; jegyző Kálmánchevy Kálmán volt.

Kisorsolták a következő esküdtteket: Adler Henrik, Adler Simon, Alföldi Gábor, Alföldi Károly, Anyok Károly, Antal Vince, Asztalos István, Asztalos József, Aufricht Alajos, dr. Abraham Dezső, Aron Jenő, dr. Arvay Béla.

Bacsó Dezső, Bakóci Antal, dr. Balázs Bertalan, dr. Balkányi Miklós, Balla Mihály, Balogh Imre, Balogh István, Balogh János, Balogh Mihály, Balogh Péter, Barcsa János, Bara Gyula, Barta Mihály, Barta Gábor, Barta István, Bán László, Banyai József, Batori Gábor, dr. Bayer Ferenc, Becner Frigyes, Bonyáts Emil, Bernfeld Sámuel, Békési Sándor, ifj. Bészler János, Bicó Lajos, Bicó István, Bihari László, Bisotka Gábor, Blatner Gyula, Boldog Gyula, Boldog István, Boros András, Boros Izidor, Borusz Imre, Bosznay István, Bőr Sándor, Boszörményi Imre, Bundi Sándor, Burger D. József, Butykay Menyhért.

Cegléd András, Ciccó Lajos, Cili Mihály, lovag Chilinsky György, Csanak János, Csanak József, Csáky Béla, Csáty Ferenc, ifj. Csengeri Ignác, Cseresnyés Nándor, Csikes Ernő, Csizsár András, Csobán József, Csóka János.

Ifj. Daku István, Dalny László, Darvas Izidor, Darvas Pál, Dávidházy Kálmán, Deák József, Debreceni Károly, Demeirovics Pál, Deutsch Lajos, Dinnyés Gyula, Dinnyés Péter, Dobi János, Donogán István, dr. Dóczy Emil.

Ecsedi Imre, Egey Imre, Emerich Arnold, Engesszer József, Erdei József, Erdei Kálmán, Erdélyi János, Ernst Ede, Erőss Lajos, Éles József.

Falk Imre, Falk Lajos, Fancsovits Jenő, Faragó János, Fábán Károly, Fekete Jakab, Feldmann Gyula, Fenyő Sándor, dr. Ferency Gyula, Fejér Ferenc, Félégházy János, Fisch Lajos, Fischer Lipót, Fleischmann Mór, Fözei Ferenc, Frank Rezső, Fráter Gyula, Fränk Jenő, Fried Emil, Fürt Odón.

Gaszner Kálmán, Gaál András, Gaál Elek, Gebauer Károly, Gedeon Béla, dr. Geiger Miklós, Geiger Simon, Geréby Pál, Gerstner Kálmán, Glüek Béla, Glüek Géza, Gombos Ferenc, Gombos István, Gonda Bálint, Gondy Károly, Göcey István, Gramantik Ferenc, Gréf József, Gyarmati István, Gyarmati János, Gyémánt Samu, Györffy József, Györffy Péter.

Hajdu Gyula, Halasi Bálint, Halász Izidor, Halász János, Harangi Sándor, Harsányi Gábor, Harsányi Imre, Harsányi István, Harsányi Lajos, Harsányi Sándor, Hartstein József, Hauer Bertalan, Hegedűs István, dr. Hegedűs Jenő, dr. Helke Károly, Hespel Sámuel, Herefelder Géza, Hirschfeld Armin, Hochfelder Jakab, Hoff Lajos, Hoffmann Sándor, dr. Holländer Dezső, Homoki Imre, dr. Horvay Róbert, Horváth András, Horváth István, Horváth István, Horváth János, Horváth József, ifj. Horváth Tamás, Hulka Ede, Huszár Sándor, Hüse János.

Dr. Irinyi István, Jakobovits Henrik, Janiutur János, Jándi Ferenc, ifj. Jobbágy Ferenc, Jobbágy Imre, Jóna Gyula, Jóna István, Jóna János, Józsa Vince, Juhász József, Juhász József, Juhász Lajos, Julov Lajos, Jungreis Jakab.

(Folytatjuk.)

§ Zárlat. A debreceni törvényszék Nedolai Mihály püspöklakányi lakosnak ingatlan és ingó vagyonára, tékozlás címén zárlatot rendelt el.

HÍREK.

Éjjeli posta.

× Rágalom miatt a halálba. (Éjjeli express tudósítás.) A napokban az Imre-utca 1. számú házban egy gyönyörű szép leány: Brauszt Etel, szüleinek lakásán föbe lőtte magát. A nagy vásárosarnok körül, a hol a szép gyümölcsáros leányt jól ismerték, nagy szánakozást keltett ez az eset és kutatták a Brust Etelka öngyilkosságának az okát. Ez az ok — mint utóbb kiderült — egy lelkesen ember rágalma, hazug híresztelése. A tisztességéről és szentségéről híras Brust Etelka fiatalágára szemet vetett valami Barca Andor nevű feleséges ember. Kerülgette a szép leányt, el akarta bolondítani, de a szép Brust Etel nem hajlott a kísértő mézes-mázos szavakra. Ekkor a türelméből kifogyott udvarló megfenyegette:

— Ha meg nem hallgat Etelka, el fogom híresztelni, hogy már a szeretőm volt.

A szép leány eleinte ügyet sem vetve a mosdatlan száju ember fenyegetéseire és újból kiadta az utját Barca „urnak”, a ki tényleg beváltotta rettenetes fenyegetését. Brust Etelka pedig elszörnyűködve hallotta, hogy a rágalom miként gyalázza az ő tisztaságát, érintettségét. A szerencsétlen leány erre izonyuan elkeseredett. Levelét irt szüleihez, forgópisztolyt szerzett és föbelőtte magát. Öngyilkossága előtt elpanaszolta keserűségét barátjának Winter Reginának, továbbá Pietkó Juliánnának. Brust Etelka hátrahagyott levelében csak ennyi áll: „Kedves szüeim! Ne haragudjatok rám, hogy megszorítottalak és ne higgyetek a rágalomnak, a mit rólam terjesztenek. Etelkátok.” — A rágalomnak ez a borzasztó munkája most már a rendőrségi vizsgálat tárgyát képezi. Léway rendőrfogalmazó vezeti a vizsgálatot.

× Nagy lopás egy nagykereskedő cégnél. (Éjjeli express tudósítás.) A Marokkó-utcaiban lévő Grüner A. Lőrinc nagykereskedő cégnél már régóta észlelik, hogy valami hazitolvaj erősen dőszálja a cég áruát. Kivált a szelyemáruk körül szorgoskodott az ismeretlen tolvaj, kinek hiába állítottak csapdát, nem tudták lépre csalni. A cég összehívván kárát, már az túl haladta a 3000 koronát. A napokban aztán a tolvaj mégis kézrekerült. A cég egyik főnöke megcsipette a cég egyik utazó ügynöke személyében, a ki nem más, mint Kallós Lőrinc, jól szitullált utazóügynök, a ki rendszeresen üzte a cégnél a tolvajlást. A rendőrség a tolvajt letartóztatta. Érdekos feljegyezni, hogy Kallósnak 8000 korona készpénze van s a cégnél is havonta 250 koronát keresett. Kallós beismerte tettét és így a rendőrség átadta az ügyészségnek.

× Az orvos öngyilkossága. (Éjjeli express tudósítás.) Berlinben nagy feltűnést kelt egy fiatal, igen tehetséges orvosnak, dr. Wilsch Richárdnak a halála. Az életerős férfi, a kit valóságos vasgyuróként tiszteltek a sportkörökben is, mint most a végrendeletéből kiténik, a halálos kórt ő maga oltotta a testébe a kórházi laboratórium bacilusaival. A mikor a bacilusok első hatása látszott, orvosársai előtt feltűnt, hogy Wilsch gyógykezelés helyett, éppen ellenkezőleg, még az ártalmára tesz mindent. Két hónap alatt a kór végzett vele. Végrendeletében most elmondja, hogy a tette szándékos volt, mert önmagán akarta a betegséget kitanulmányozni. Ez azonban, úgy vélik barátai, csak mese; Wilsch meg akart halni, mert reménytelenül szeretett egy asszonyt, a ki nem lehetett az övé.

NYILTTÉR.

MED. UNIV.

Dr. RÓZSA IGNÁCZ

EGYETEMES ORVOSTUDOR

AZ EMÉSZTŐSZERVEK BETEGSÉGEINEK SZAKORVOSA.

NYÁRON FÜRDŐORVOS KARLSBADBAN.

LAKIK: HATVAY-UTCZA 57

RENDEL: d. e. 9—10-ig, d. u. 3—5.

SZINLAP.

Ma, szerdán, bérlét 42-ik szám „C”

A nagyvár hóbertja.

Vígjáték 4 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, csütörtökön, bérlét 43-ik szám „A”

Cassanova.

Regényes nagy operette 3 felvonásban.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Társa Utódai
Debreczen, Kistemplombazár.

Ujjonnan átalakított divatruház.

Nagy karácsonyi vásár.

— Leszállított árak. —

Szövetek, barchendek, flanelek, mosóbársonyok.

Az

Uj Szőnyegházban

— megérkeztek —

**AZ UJ SZŐNYEGEK,
FÜGGÖNYÖK,
BUTORSZÖVETEK,
ÁGY- és ASZTALTERITŐK,
KOCSITAKARÓK,
LÓPOKRÓCZOK,
VALÓDI LINOLEUMBÓL**

gyári raktár.

Bosznay J. és Társa

Debreczen, Kossuth-utca.

Sélyem sálak,

Uj! Uj! Uj!

Női-szabó üzlet.

Női- és gyermek ruhák, bluzok, kosztümök, felöltők elkészítése s annak átalakítása, a legujabb modellek után gyorsan és pontosan készít

Vizvári L. E. és Tsa

Simonffy-utca 2. szám.

Gyászruhák raktáron kaphatók, valamint mérték után megrendelhetők 6 óra alatt.

Félemben kaphatók.

4346

1903 sz.

Arlejtés.

A debreczeni magy. kir. dohánygyári igazgatóság évi mintegy 5000 métermázsa súlymennyiségű dohányjövédéki javak helyi szállításának biztosítása céljából versenytárgyalást hirdet. Az ajánlatok folyó évi december hó 10-én, d. e. 11 óráig benyújtandók. Közelebbi felvilágosítás a m. kir. dohánygyári igazgatóságnál a hivatalos órák alatt nyerhető.

Debreczen, 1903. nov. 16-én.

Puskás.

Női kelmékben dus választék.

!! Nálam ne vásároljon !!

kézpénzért

Havi és heti

!! részletfizetésre !!

beszerzhető meglepő olcsó árak mellett kész térfi ruhák és női téli kabátok, férfi és női szövetek vásznak, függönyök, szőnyegek.

Kohn Hermann

Hatvan-utca 17. sz.

== Czégre ügyelni! ==

Női kelmékben dus választék.

TEMÉRDEK FÜST !!

száll a légűrbe, hogy ki mennyivel és milyen minőséggel járul hozzá, fontolja jól meg. A mondás: „minek füstbe kell menni füstbe megy” nem áll: az élelmesnek sok a zsetébe száll.

Használjon kiváló finom egyiptom hüvelyt, ilyen a

„Hébe“, „Emir“ és „King“ 100 darab 24 fillér.

Továbbá „Non plus ultra“ különlegességekhez tartozik a „Jenille“, „Ambre“, „Ramle“ 100 darab 32 fillér.

= 1000 db. vételnél fenti olcsó árakból 10./° engedmény. =

Kapható:

Mihály Sámuel

papirkereskedésben, Fötér, Dréher sörcsarnokkal szemben.

Színhazi bérléjegyget ingyen adok

bárkinek, a kinek már Debreczenben is közkedvelté vált

„MATILD“ [szépitőszereim nem használnak.

Matild crém, Matild arczkenőcs, a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedlit, arczszórt, pörzszenést biztosan eltávolít, kis tégli 1 korona, nagy tégli 1 korona 60 fillér. Ragya himlőhely kisimitására 1 tégli 4 korona.

Matild arczszépitő szappan, szóda nélkül a kenőcsökhöz construálva.

Matild powder, ásványi anyagoktól ment, ártalmatlan, 3 színben, dobozza 1 és 2 kor. Tessék megpróbálni; ha nem használ, hiánytalanul visszaadom az árát.

Kun István gyógyszerész, első magyar „Matild“ műlaboratoriuma (a párisi laboratoire cosmetique „Matilde“ mintájára alapított 1895-ben, Budapest, Nefelejts-utca 23. szám.)

Budapesten: Töröknel. Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerteráiban.

P A R Á D I

ÁSVÁNY-VIZ

= kiváló gyógy- és borviz. =

Főraktár: Debreczenben,

C S A N A K J Ó Z S E F N É L.

Kapható ezenkívül minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

